ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 5ης Ιουνίου 2014*

«Γεωργία — Κοινή γεωργική πολιτική — Καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης — Κανονισμός (ΕΚ) 73/2009 — Άρθρα 34, 36 και 137 — Δικαιώματα ενίσχυσης — Βάση υπολογισμού — Πριμοδοτήσεις καταβαλλόμενες για τα ζώα και για τις γεωργικές εκτάσεις που έχει στην κατοχή του ο γεωργός κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς — Τροποποίηση των κανόνων προσδιορισμού της έκτασης των αγροτεμαχίων — Μείωση του αριθμού των επιλέξιμων εκταρίων — Αίτηση του γεωργού με την οποία ζητείται η μείωση του αριθμού των δικαιωμάτων του ενίσχυσης και η αύξηση της ονομαστικής αξίας τους — Κανονισμός (ΕΚ) 796/2004 — Άρθρο 73α, παράγραφος 2α — Επιτρέπεται»

Στην υπόθεση C-105/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το College van Beroep voor het bedrijfsleven (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Μαρτίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

P. J. Vonk Noordegraaf

κατά

Staatssecretaris van Economische Zaken,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, A. Borg Barthet (εισηγητή), E. Levits, M. Berger και F. Biltgen, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: A. Calot Escobar

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Bulterman και B. Koopman,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους H. Kranenborg και G. von Rintelen,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 6ης Φεβρουαρίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 34, 36 και 137 του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 1290/2005, (ΕΚ) 247/2006, και (ΕΚ) 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003 (ΕΕ L 30, σ. 16, και —διορθωτικό— ΕΕ 2010, L 43, σ. 7).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του P. J. Vonk Noordegraaf και του Staatssecretaris van Economische Zaken (Υφυπουργός Οικονομίας, στο εξής: Staatssecretaris), σχετικά με τροποποίηση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης κατόπιν αλλαγής του τρόπου προσδιορισμού των επιφανειών οι οποίες είναι επιλέξιμες για ενίσχυση.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1782/2003

3 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στηρίξεως στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στηρίξεως για τους γεωργούς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 2019/93, (ΕΚ) 1452/2001, (ΕΚ) 1453/2001, (ΕΚ) 1454/2001, (ΕΚ) 1868/94, (ΕΚ) 1251/1999, (ΕΚ) 1254/1999, (ΕΚ) 1673/2000, (ΕΟΚ) 2358/71 και (ΕΚ) 2529/2001 (ΕΕ L 270, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 94, σ. 70), καθιέρωσε, μεταξύ άλλων, καθεστώς στήριξης του εισοδήματος των γεωργών αποσυνδεδεμένο από την παραγωγή. Το εν λόγω καθεστώς, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 1, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού αυτού, αποκαλείται «καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης», ενσωματώνει αρκετές άμεσες ενισχύσεις που λάμβαναν οι γεωργοί δυνάμει διαφόρων καθεστώτων που είχαν ισχύσει μέχρι τότε.

4 Για την εφαρμογή του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης, τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ του αποκαλούμενου «ιστορικού» μοντέλου και του αποκαλούμενου «περιφερειακού» μοντέλου.

5 Στο πλαίσιο του αποκαλούμενου «ιστορικού» μοντέλου, οι γεωργοί οι οποίοι, κατά τη διάρκεια περιόδου αναφοράς περιλαμβάνουσας τα ημερολογιακά έτη 2000 έως 2002, έλαβαν ενίσχυση δυνάμει ενός τουλάχιστον από τα καθεστώτα ενισχύσεων που περιέχει το παράρτημα VI του κανονισμού 1782/2003, δικαιούνταν να λάβουν «δικαιώματα ενίσχυσης» υπολογιζόμενα βάσει ενός ποσού αναφοράς το οποίο λαμβανόταν, για κάθε γεωργό, με βάση τον ετήσιο μέσο όρο, κατά την περίοδο αυτή, όλων των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν βάσει των οικείων καθεστώτων.

6 Το άρθρο 43 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Καθορισμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης», προέβλεπε τα εξής:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 48, κάθε γεωργός λαμβάνει δικαίωμα ενίσχυσης ανά εκτάριο που υπολογίζεται από τη διαίρεση του ποσού αναφοράς με τον τριετή μέσο αριθμό όλων των εκταρίων τα οποία κατά την περίοδο αναφοράς έδωσαν δικαίωμα στις άμεσες ενισχύσεις του παραρτήματος VI.

Ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων ενίσχυσης είναι ίσος προς τον προαναφερόμενο μέσο αριθμό εκταρίων.

[...]

2. Ο αριθμός των εκταρίων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει επίσης:

[...]

β) όλες τις κτηνοτροφικές εκτάσεις κατά την περίοδο αναφοράς.

3. Για τους σκοπούς του στοιχείου β) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ως "κτηνοτροφική έκταση" νοείται η έκταση της εκμετάλλευσης που διατίθεται κατά τη διάρκεια ολόκληρου του ημερολογιακού έτους, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2419/2001 της Επιτροπής, για την εκτροφή ζώων, συμπεριλαμβανομένων εκτάσεων από κοινού χρήσης και εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για μικτές καλλιέργειες. Η κτηνοτροφική έκταση δεν περιλαμβάνει:

— κτήρια, πυκνές συδενδρίες, λίμνες, μονοπάτια,

— εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για άλλες καλλιέργειες επιλέξιμες για κοινοτική ενίσχυση ή για μόνιμες ή κηπευτικές καλλιέργειες,

— [...] εκτάσεις που υπάγονται στο καθεστώς στήριξης που προβλέπεται για τους παραγωγούς ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών που χρησιμοποιούνται για το καθεστώς ενίσχυσης για τις ξηρές χορτονομές ή υπάγονται σε εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα προσωρινής παύσης της καλλιέργειας.

[...]»

Ο κανονισμός 73/2009

7 Ο κανονισμός 73/2009 κατάργησε και αντικατέστησε τον κανονισμό 1782/2003 από 1ης Ιανουαρίου 2009. Η αιτιολογική σκέψη του 49 έχει ως εξής:

«Κατά την αρχική κατανομή των δικαιωμάτων ενίσχυσης από τα κράτη μέλη, μερικά λάθη οδήγησαν στην καταβολή ιδιαίτερα υψηλών ενισχύσεων στους γεωργούς. Αυτή η μη συμμόρφωση κανονικά ακολουθείται από δημοσιονομικές διορθώσεις μέχρις ότου ληφθούν διορθωτικά μέτρα. Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της παρέλευσης χρόνου από την πρώτη κατανομή των δικαιωμάτων ενίσχυσης, η απαιτούμενη διόρθωση θα είχε ως αποτέλεσμα δυσανάλογες νομικές και διοικητικές επιβαρύνσεις για τα κράτη μέλη. Επομένως, για λόγους ασφάλειας δικαίου, θα πρέπει να διευθετηθεί η κατανομή των εν λόγω ενισχύσεων.»

8 Κατά το άρθρο 2, στοιχείο η', του κανονισμού 73/2009, «ως "γεωργική έκταση" νοείται οποιαδήποτε έκταση αρόσιμης γης, μόνιμων βοσκοτόπων και μόνιμων καλλιεργειών».

9 Το άρθρο 14 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα κατωτέρω:

«Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει και διαχειρίζεται ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (εφεξής καλούμενο "ολοκληρωμένο σύστημα").

[...]»

10 Κατά το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009:

«Η στήριξη δυνάμει του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης διατίθεται στους γεωργούς οι οποίοι:

α) κατέχουν δικαιώματα ενίσχυσης τα οποία απόκτησαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003,

[...]»

11 Το άρθρο 34 του κανονισμού 73/2009 προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Η στήριξη δυνάμει του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης χορηγείται στους γεωργούς με την ενεργοποίηση δικαιώματος ενίσχυσης ανά επιλέξιμο εκτάριο. Τα ενεργοποιημένα δικαιώματα ενίσχυσης θεμελιώνουν την καταβολή των ποσών που καθορίζονται σε αυτά.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ως "επιλέξιμο εκτάριο" νοείται:

α) κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων που καλύπτονται από δασύλλια περιοδικής υλοτόμησης με βραχυχρόνια αμειψισπορά (κωδικός ΣΟ ex 0602 90 41), η οποία χρησιμοποιείται για γεωργική δραστηριότητα ή, όταν οι εκτάσεις χρησιμοποιούνται και για μη γεωργικές δραστηριότητες, χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργικές δραστηριότητες [...]».

12 Το άρθρο 36 του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Τα δικαιώματα ενίσχυσης ανά εκτάριο δεν τροποποιούνται, εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Η Επιτροπή θεσπίζει, με τη διαδικασία του άρθρου 141, παράγραφος 2, λεπτομερείς κανόνες για την τροποποίηση, από το 2010, των δικαιωμάτων ενίσχυσης, ιδίως στην περίπτωση των υποδιαιρέσεων δικαιωμάτων.»

13 Κατά το άρθρο 137 του κανονισμού 73/2009:

«1. Τα δικαιώματα ενίσχυσης που χορηγήθηκαν σε γεωργούς πριν από την 1η Ιανουαρίου 2009 θεωρούνται νόμιμα και κανονικά από την 1η Ιανουαρίου 2010.

2. Η παράγραφος 1 [του παρόντος άρθρου] δεν εφαρμόζεται στα δικαιώματα ενίσχυσης που χορηγήθηκαν σε γεωργούς βάσει πραγματικά ανακριβών [περιεχουσών λάθη υπολογισμού] αιτήσεων, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το σφάλμα δεν μπορούσε ευλόγως να ανιχνευθεί από τον γεωργό.

3. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν θίγει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 όσον αφορά τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν σχετικά με οιοδήποτε ημερολογιακό έτος έως και το 2009».

Ο κανονισμός (ΕΚ) 796/2004

14 Το άρθρο 73α του κανονισμού (ΕΚ) 796/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαφοροποίησης και του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου που προβλέπονται από τους κανονισμούς του Συμβουλίου (ΕΚ) 1782/2003 και (ΕΚ) 73/2009, καθώς και για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 141,

σ. 18, και —διορθωτικά — ΕΕ 2005, L 37, σ. 22 και ΕΕ 2006, L 144, σ. 30), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 380/2009 της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2009 (ΕΕ L 116, σ. 9, στο εξής: κανονισμός 796/2004), έχει ως εξής:

«1. Εάν, μετά τη χορήγηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης στους γεωργούς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 795/2004 της Επιτροπής, διαπιστωθεί ότι χορηγήθηκαν αδικαιολογήτως ορισμένα δικαιώματα ενίσχυσης, ο εν λόγω γεωργός αποδίδει τα αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα στο εθνικό απόθεμα που αναφέρεται στο άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003.

[...]

Τα αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα ενίσχυσης θεωρούνται ότι δεν χορηγήθηκαν εξ αρχής.

2. Εάν, μετά τη χορήγηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης στους γεωργούς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 795/2004, διαπιστωθεί ότι η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης είναι υπέρμετρα υψηλή, η αξία αυτή αναπροσαρμόζεται ανάλογα. Η αναπροσαρμογή αυτή πραγματοποιείται επίσης και για τα δικαιώματα ενίσχυσης, τα οποία στο μεταξύ έχουν μεταβιβαστεί σε άλλους γεωργούς. Η αξία της μείωσης χορηγείται στο εθνικό απόθεμα που αναφέρεται στο άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003.

Τα δικαιώματα ενίσχυσης θεωρείται ότι είχαν χορηγηθεί εξ υπαρχής στην αξία που προκύπτει από την αναπροσαρμογή.

2*α*. Εάν, για τους σκοπούς της εφαρμογής των παραγράφων 1 και 2, διαπιστωθεί ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί σε έναν γεωργό σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 795/2004 είναι εσφαλμένος και εάν τα αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα δεν έχουν αντίκτυπο στη συνολική αξία των δικαιωμάτων που έχει αποκτήσει ο γεωργός, το κράτος μέλος υπολογίζει εκ νέου τα δικαιώματα ενίσχυσης και, κατά περίπτωση, διορθώνει τον τύπο των δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί στον γεωργό. Ωστόσο, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται εάν τα σφάλματα ήταν εύλογα δυνατόν να εντοπιστούν από τον γεωργό.»

15 Η παράγραφος 2α του άρθρου 73α του κανονισμού 796/2004 προστέθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 972/2007 της Επιτροπής, της 20ής Αυγούστου 2007 (ΕΕ L 216, σ. 3), του οποίου η αιτιολογική σκέψη 19 έχει ως εξής:

«Σε ορισμένες περιπτώσεις η αδικαιολόγητη παραχώρηση δικαιωμάτων δεν επηρέασε τη συνολική αξία, αλλά μόνο τον αριθμό των δικαιωμάτων του γεωργού. Στις περιπτώσεις αυτές τα κράτη μέλη θα πρέπει να διορθώνουν τα παραχωρούμενα δικαιώματα ή, κατά περίπτωση, τον τύπο των δικαιωμάτων χωρίς να μειώνουν την αξία τους. Η διάταξη πρέπει να εφαρμόζεται μόνο όταν ο γεωργός δεν ήταν δυνατό να εντοπίσει το σφάλμα.»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1122/2009

16 Το άρθρο 81 του κανονισμού (ΕΚ) της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, τη διαφοροποίηση και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσης στήριξης για τους γεωργούς που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, καθώς και λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 του

Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση στο πλαίσιο του καθεστώτος στήριξης που προβλέπεται για τον αμπελοοινικό τομέα (ΕΕ L 316, σ. 65, και —διορθωτικό— ΕΕ 2013, L 246, σ. 3), έχει ως ακολούθως:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 137 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, εάν, μετά τη χορήγηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης στους γεωργούς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 795/2004 ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1120/2009, διαπιστωθεί ότι ορισμένα δικαιώματα ενίσχυσης χορηγήθηκαν αδικαιολογήτως, ο γεωργός αποδίδει τα αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα στο εθνικό απόθεμα που αναφέρεται στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

[...]

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 137 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, εάν, μετά τη χορήγηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης στους γεωργούς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 795/2004 ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1120/2009, διαπιστωθεί ότι η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης είναι υπέρμετρα υψηλή, η αξία αυτή αναπροσαρμόζεται ανάλογα. Η αναπροσαρμογή αυτή πραγματοποιείται και για τα δικαιώματα ενίσχυσης τα οποία στο μεταξύ έχουν μεταβιβαστεί σε άλλους γεωργούς. Η αξία της μείωσης διατίθεται στο εθνικό απόθεμα που αναφέρεται στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

Τα δικαιώματα ενίσχυσης θεωρείται ότι είχαν χορηγηθεί εξ υπαρχής στην αξία που προκύπτει από την αναπροσαρμογή.

3. Εάν, για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2, διαπιστωθεί ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί σε γεωργό σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 795/2004 ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1120/2009 είναι εσφαλμένος και τα αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα δεν έχουν αντίκτυπο στη συνολική αξία των δικαιωμάτων που έχει αποκτήσει ο γεωργός, το κράτος μέλος υπολογίζει εκ νέου τα δικαιώματα ενίσχυσης και, κατά περίπτωση, διορθώνει τον τύπο των δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί στον γεωργό.

Ωστόσο, το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, εάν τα σφάλματα ήταν εύλογα δυνατόν να εντοπιστούν από τον γεωργό.»

17 Κατά το άρθρο 86, παράγραφος 1, του κανονισμού 1122/2009:

«Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 796/2004 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2010.

Ωστόσο, εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις αιτήσεις ενίσχυσης που αφορούν περιόδους εμπορίας ή πριμοδότησης με ημερομηνία έναρξης πριν από την 1η Ιανουαρίου 2010.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

18 Με απόφαση της 18ης Ιουλίου 2006, ο Staatssecretaris καθόρισε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 43 του κανονισμού 1782/2003, τον αριθμό και την αξία των χορηγούμενων στον P. J. Vonk Noordegraaf δικαιωμάτων ενίσχυσης.

19 Για τον υπολογισμό αυτό, η μέση αξία των συνολικών ποσών των πριμοδοτήσεων που καταβλήθηκαν στον P. J. Vonk Noordegraaf για τα βοοειδή του κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2002 διαιρέθηκε με τον μέσο αριθμό των εκταρίων που διέθετε ο ενδιαφερόμενος, υπολογιζόμενο βάσει της ίδιας περιόδου, με το προκύπτον πηλίκο να αποτελεί το «δικαίωμα ενίσχυσης ανά εκτάριο» του P. J. Vonk Noordegraaf.

20 Κατά το αιτούν δικαστήριο, ο μέσος αριθμός των εκταρίων που διέθετε ο P. J. Vonk Noordegraaf κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου καθορίστηκε τότε στα 10,76 εκτάρια.

21 Το 2009 ο P. J. Vonk Noordegraaf διέθετε 9,79 δικαιώματα ενίσχυσης, η δε επιφάνεια την οποία δήλωσε στην αίτηση χορηγήσεως ενιαίας ενίσχυσης που υπέβαλε για το συγκεκριμένο έτος ανερχόταν σε 10,76 εκτάρια.

22 Εντούτοις, με απόφαση της 30ής Ιουνίου 2010, ο Staatssecretaris διαπίστωσε ότι ο αριθμός των εκταρίων ήταν μικρότερος από τον δηλωθέντα στην αίτηση του P. J. Vonk Noordegraaf. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του 2009, οι ολλανδικές αρχές, κατόπιν επισημάνσεων της Επιτροπής, τροποποίησαν τους κανόνες προσδιορισμού της έκτασης των αγροτεμαχίων στις Κάτω Χώρες. Κατά συνέπεια, αποφασίστηκε να καθιερωθεί, από το 2009, μητρώο αγροτεμαχίων στο οποίο θα καταγράφονταν οι «αμιγώς γεωργικές εκτάσεις», δηλαδή η καλλιεργήσιμη γη, εξαιρουμένων εφεξής των τάφρων, των πρανών και των μονοπατιών.

23 Ως αποτέλεσμα της αποφάσεως αυτής, το ποσό της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στον P. J. Vonk Noordegraaf δυνάμει του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης για το 2009 μειώθηκε σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

24 Κατόπιν τούτου, ο P. J. Vonk Noordegraaf προσέβαλε την απόφαση της 30ής Ιουνίου 2010 ενώπιον του Staatssecretaris ο οποίος, με απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 2010, κήρυξε εν μέρει βάσιμη τη διοικητική ένσταση του P. J. Vonk Noordegraaf.

25 Ο τελευταίος άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής και, με τροποποιητική απόφαση της 19ης Μαΐου 2011 (στο εξής: απόφαση της 19ης Μαΐου 2011), ο Staatssecretaris καθόρισε την προσδιορισθείσα επιφάνεια των αγροτεμαχίων του P. J. Vonk Noordegraaf για το 2009 στα 8,34 εκτάρια.

26 Οι διάδικοι της κύριας δίκης συμφωνούν ως προς τον υπολογισμό της επιφάνειας αυτής καθώς και ως προς το ότι η μείωσή της σε σχέση με τα προηγούμενα έτη συνιστά απλώς απόρροια της αλλαγής στη μέθοδο μέτρησης των οικείων αγροτεμαχίων.

27 Εντούτοις, ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, ο P. J. Vonk Noordegraaf υποστηρίζει ότι η θέση σε εφαρμογή του νέου συστήματος αναγνώρισης των αγροτεμαχίων είχε ως συνέπεια τη μείωση των γεωργικών εκτάσεων τις οποίες δικαιούται εφεξής να δηλώσει προς ενεργοποίηση των δικαιωμάτων του ενίσχυσης. Ως εκ τούτου, ζητεί να υπολογιστούν εκ νέου ο αριθμός και η αξία των δικαιωμάτων του ενίσχυσης βάσει του αριθμού των εκταρίων που καθόρισε η απόφαση της 19ης Μαΐου 2011.

28 Υπό τις συνθήκες αυτές, το College van Beroep voor het bedrijfsleven αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να θέσει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Συνιστά ορθή εφαρμογή του κανονισμού 73/2009, και ειδικότερα των άρθρων του 34, 36 και 137, το ότι γεωργός, στον οποίο έχουν χορηγηθεί δικαιώματα ενίσχυσης βάσει παραγωγής μη συνδεόμενης με το έδαφος, τα δικαιώματα δε αυτά συναρτώνται με την επιφάνεια που ο εν λόγω γεωργός έχει στην κατοχή του, δεν εισπράττει τμήμα των δικαιωμάτων ενίσχυσης, μολονότι η επιλέξιμη επιφάνεια των εκταρίων που έχει στην κατοχή του και η οποία έχει παραμείνει αμετάβλητη δηλώθηκε από τον εν λόγω γεωργό καλόπιστα και σύμφωνα με τη μέθοδο μετρήσεως που ίσχυε κατά τον χρόνο ενεργοποιήσεως των δικαιωμάτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 34 του κανονισμού, και η οποία όμως καταργήθηκε εν συνεχεία από την Επιτροπή, για τον λόγο και μόνον ότι από την τροποποιημένη μέθοδο μετρήσεως προκύπτει μικρότερη επιφάνεια από εκείνη που προσδιορίστηκε ως επιλέξιμη για την καταβολή των εν λόγω δικαιωμάτων;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

29 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το δίκαιο της Ένωσης έχει την έννοια ότι τα δικαιώματα ενίσχυσης ενός γεωργού πρέπει να υπολογιστούν εκ νέου όταν, στο πλαίσιο του αρχικού προσδιορισμού των δικαιωμάτων του ενίσχυσης, το ποσό αναφοράς του γεωργού αυτού διαιρέθηκε με υπερβολικά υψηλό αριθμό εκταρίων κατ' εφαρμογή της μεθόδου υπολογισμού της έκτασης των αγροτεμαχίων η οποία ίσχυε τότε στο οικείο κράτος μέλος.

30 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, μετά την πραγματοποιηθείσα με τον κανονισμό 1782/2003 ενσωμάτωση των παλαιών καθεστώτων στήριξης στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης, η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης κάθε γεωργού υπολογίστηκε, στα κράτη μέλη που επέλεξαν το αποκαλούμενο «ιστορικό» μοντέλο, βάσει του ύψους των ενισχύσεων που εισέπραξε ο ενδιαφερόμενος γεωργός κατά τη διάρκεια περιόδου αναφοράς αντίστοιχης προς τα έτη 2000 έως 2002.

31 Ως εκ τούτου, σε κάθε δικαιούμενο γεωργό χορηγήθηκε ορισμένος αριθμός δικαιωμάτων ενίσχυσης, ο αριθμός και η αξία των οποίων προέκυψαν από τη διαίρεση του μέσου όρου των ενισχύσεων που είχε εισπράξει ο οικείος γεωργός κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου αναφοράς με τον υπολογιζόμενο βάσει της ίδιας περιόδου μέσο αριθμό των εκταρίων δυνάμει των οποίων χορηγήθηκαν οι ενισχύσεις αυτές ή, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 43, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1782/2003, με τον μέσο αριθμό των εκταρίων των διατιθέμενων για την εκτροφή ζώων.

32 Κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 34 του κανονισμού 73/2009, η στήριξη χορηγείται στους γεωργούς με την ενεργοποίηση δικαιώματος ενίσχυσης ανά επιλέξιμο εκτάριο, μόνο δε τα ενεργοποιημένα δικαιώματα ενίσχυσης θεμελιώνουν δικαίωμα καταβολής των ποσών που καθορίζονται σε αυτά.

33 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, κατά τη διάρκεια του 2006 χορηγήθηκαν στον P. J. Vonk Noordegraaf δικαιώματα ενίσχυσης υπολογιζόμενα βάσει των πριμοδοτήσεων που του καταβλήθηκαν για τα βοοειδή που εξέτρεφε κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και για τα αγροτεμάχια που είχε στην κατοχή του κατά τη διάρκεια της ίδιας αυτής περιόδου.

34 Εντούτοις, κατόπιν τροποποιήσεως, κατά τη διάρκεια του 2009, των κανόνων προσδιορισμού της έκτασης των αγροτεμαχίων στις Κάτω Χώρες, οι ολλανδικές αρχές αναθεώρησαν προς τα κάτω την εκτίμησή τους όσον αφορά την επιφάνεια των αγροτεμαχίων του P. J. Vonk Noordegraaf, πράγμα που είχε ως συνέπεια ο αριθμός των επιλέξιμων εκταρίων για την καταβολή ενίσχυσης τον οποίο μπορούσε εφεξής να δηλώσει προς ενεργοποίηση των δικαιωμάτων του ενίσχυσης να μειωθεί σε σχέση προς τον αριθμό που διέθετε προγενέστερα.

35 Στο μέτρο που δεν είναι πλέον σε θέση να εισπράξει ενίσχυση για το σύνολο των δικαιωμάτων του ενίσχυσης, ο P. J. Vonk Noordegraaf ζητεί από τις ολλανδικές αρχές να αυξήσουν την ονομαστική αξία των δικαιωμάτων αυτών και ταυτοχρόνως να μειώσουν αναλογικά τον αριθμό τους ώστε η συνολική τους αξία να παραμείνει αμετάβλητη.

36 Εν ολίγοις, ο P. J. Vonk Noordegraaf ζητεί από την αρμόδια αρχή να υπολογίσει εκ νέου τον αριθμό και την αξία των δικαιωμάτων του ενίσχυσης στηριζόμενη στην επιφάνεια των αμιγώς γεωργικών εκτάσεων όπως καθορίζεται με την απόφαση της 19ης Μαΐου 2011.

37 Συναφώς, υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι το άρθρο 36 του κανονισμού 73/2009 προβλέπει ότι τα δικαιώματα ενίσχυσης ανά εκτάριο δεν τροποποιούνται, εκτός αντιθέτων διατάξεων του κανονισμού αυτού.

38 Συγκεκριμένα, στο μέτρο που κάθε ενεργοποιημένο δικαίωμα ενίσχυσης θεμελιώνει δικαίωμα καταβολής του ποσού που καθορίζεται σε αυτό, η τροποποίηση του ποσού αυτού θα είχε ως συνέπεια τη μείωση ή την αύξηση του ποσού της καταβαλλόμενης στον ενδιαφερόμενο γεωργό ενίσχυσης. Όπως όμως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 29 του κανονισμού 1782/2003, ένας από τους σκοπούς

του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης είναι να παρασχεθεί σε κάθε γεωργό η δυνατότητα να εξακολουθήσει να εισπράττει ενισχύσεις σε ύψος ανάλογο των ποσών που έχει λάβει κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

39 Αυτή ακριβώς είναι η αξίωση που προβάλλει ο P. J. Vonk Noordegraaf στο πλαίσιο της διαφοράς του με τον Staatssecretaris.

40 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι καμία διάταξη του κανονισμού 73/2009 δεν προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα τροποποιήσεως των δικαιωμάτων ενίσχυσης γεωργού ευρισκόμενου σε κατάσταση ανάλογη με αυτήν του P. J. Vonk Noordegraaf.

41 Παρά ταύτα, στο πλαίσιο ασκήσεως των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί δυνάμει του άρθρου 36, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό 796/2004, του οποίου το άρθρο 73α, παράγραφος 2α, προβλέπει ότι, σε περίπτωση αχρεώστητης χορηγήσεως δικαιωμάτων ενίσχυσης σε γεωργό η οποία όμως δεν έχει αντίκτυπο στη συνολική αξία των δικαιωμάτων που έχει αποκτήσει ο εν λόγω γεωργός, τα δικαιώματα αυτά πρέπει να υπολογιστούν εκ νέου, εφόσον τα σφάλματα δεν μπορούσαν ευλόγως να εντοπιστούν από τον γεωργό.

42 Στη διαφορά της κύριας δίκης, είναι αναμφισβήτητο ότι η συνολική αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγήθηκαν στον P. J. Vonk Noordegraaf αντιστοιχεί στον μέσο όρο των ενισχύσεων που εισέπραξε ο τελευταίος πριν τη θέσπιση του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης.

43 Εντούτοις, η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η απόφαση της 18ης Ιουλίου 2006, με την οποία ο Staatssecretaris καθόρισε τον αριθμό και την αξία των χορηγούμενων στον P. J. Vonk Noordegraaf δικαιωμάτων ενίσχυσης, δεν είναι εσφαλμένη, δεδομένου ότι καταρτίσθηκε σύμφωνα με τους κανόνες και τις επιταγές εν ισχύι κατά τον χρόνο εκδόσεώς της.

44 Συναφώς, καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης τα οποία χορηγήθηκαν αρχικώς στον P. J. Vonk Noordegraaf υπολογίσθηκε βάσει της «μικτής» επιφάνειας των αγροτεμαχίων που αυτός διέθετε κατά την περίοδο αναφοράς, τούτο δε σύμφωνα με τη μέθοδο την οποία εφάρμοζαν τότε οι ολλανδικές αρχές.

45 Εν συνεχεία, στο πλαίσιο εκδόσεως της αποφάσεως της 30ής Ιουνίου 2010, οι ολλανδικές αρχές μέτρησαν εκ νέου την έκταση των αγροτεμαχίων του P. J. Vonk Noordegraaf. Αυτή τη φορά δεν συμπεριέλαβαν ορισμένα στοιχεία του τοπίου όπως τα πρανή, τις τάφρους και τα μονοπάτια, προκειμένου να υπολογίσουν την επιφάνεια της «αμιγώς» γεωργικής έκτασης των επίμαχων αγροτεμαχίων.

46 Εν συνεχεία, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 43, παράγραφος 3, του κανονισμού 1782/2003, οι κτηνοτροφικές εκτάσεις δεν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις λίμνες και τα μονοπάτια. Εκτός αυτού, από εξ αντιδιαστολής ερμηνεία του άρθρου 30, παράγραφος 2, του κανονισμού 796/2004 προκύπτει ότι ορισμένα στοιχεία του τοπίου όπως οι φράκτες, οι τάφροι και τα τοιχία δεν μπορούν καταρχήν να αποτελέσουν επιλέξιμες επιφάνειας για τη χορήγηση ενίσχυσης.

47 Επομένως, στοιχεία του τοπίου όπως τα πρανή, τα μονοπάτια και οι τάφροι δεν μπορούν καταρχήν να ληφθούν υπόψη για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων επιφανειών για τη χορήγηση ενίσχυσης.

48 Από τα ανωτέρω συνάγεται λογικά ότι τα εν λόγω στοιχεία του τοπίου δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη ούτε και για τον καθορισμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης ενός γεωργού, δεδομένου ότι, στην αντίθετη περίπτωση, ο γεωργός αυτός, όπως ακριβώς ο P. J. Vonk Noordegraaf, θα διέθετε μεγαλύτερο αριθμό δικαιωμάτων ενίσχυσης από τον αριθμό των εκταρίων τα οποία θα μπορέσει να δηλώσει μεταγενέστερα προς ενεργοποίηση των δικαιωμάτων του.

49 Ως εκ τούτου, στην περίπτωση που, όπως στη διαφορά της κύριας δίκης, οι αρμόδιες αρχές έλαβαν υπόψη τα ανωτέρω στοιχεία του τοπίου για τον προσδιορισμό των αγροτεμαχίων ενός γεωργού, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγήθηκαν σε αυτόν ήταν «εσφαλμένος» κατά την έννοια του άρθρου 73α, παράγραφος 2α, του κανονισμού 796/2004.

50 Τέλος, τεκμαίρεται ότι γεωργός ευρισκόμενος στην κατάσταση του P. J. Vonk Noordegraaf δεν θα μπορούσε ευλόγως να εντοπίσει τα σφάλματα που διαπράχθηκαν κατά τον καθορισμό της εκτάσεως των αγροτεμαχίων του στο μέτρο που τα σφάλματα αυτά αποτέλεσαν άμεση συνέπεια της μεθόδου την οποία εφάρμοζαν τότε οι αρμόδιες εθνικές αρχές.

51 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 73α, παράγραφος 2α, του κανονισμού 796/2004, τα δικαιώματα ενίσχυσης ενός γεωργού πρέπει να υπολογιστούν εκ νέου όταν, κατ' εφαρμογή της εσφαλμένης μεθόδου καθορισμού της έκτασης των αγροτεμαχίων που εφάρμοσε το οικείο κράτος μέλος, ορισμένος αριθμός δικαιωμάτων ενίσχυσης χορηγήθηκε αχρεωστήτως, για τον λόγο ότι το ποσό αναφοράς του γεωργού αυτού διαιρέθηκε με υπερβολικά υψηλό αριθμό εκταρίων.

52 Αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την Ολλανδική Κυβέρνηση, το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται από το άρθρο 137, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009, σύμφωνα με το οποίο τα δικαιώματα ενίσχυσης που χορηγήθηκαν σε γεωργούς πριν από την 1η Ιανουαρίου 2009 θεωρούνται νόμιμα και κανονικά από την 1η Ιανουαρίου 2010.

53 Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 49 του κανονισμού 73/2009, η διάταξη αυτή έχει όντως ως σκοπό να παράσχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα παραιτήσεως από την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, λαμβανομένων υπόψη των δυσανάλογων νομικών και διοικητικών επιβαρύνσεων που θα συνεπαγόταν η λήψη διορθωτικών μέτρων. Το άρθρο 137, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009 περιορίζει εξάλλου το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, εξαιρώντας από αυτό τα δικαιώματα ενίσχυσης που χορηγήθηκαν σε γεωργούς βάσει περιεχουσών λάθη υπολογισμού αιτήσεων.

54 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι σκοπός του άρθρου 137, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009 είναι, για λόγους που άπτονται της αρχής της ασφάλειας δικαίου, η προστασία των καλόπιστων γεωργών στους οποίους χορηγήθηκαν αχρεωστήτως ενισχύσεις και όχι η επιβολή μελλοντικών κυρώσεων στους γεωργούς στους οποίους, όπως στην περίπτωση του P. J. Vonk Noordegraaf, χορηγήθηκε ιδιαίτερα υψηλός αριθμός δικαιωμάτων ενίσχυσης για τον λόγο ότι, κατ' εφαρμογή της εσφαλμένης μεθόδου υπολογισμού της έκτασης των αγροτεμαχίων που ίσχυε τότε στο οικείο κράτος μέλος, το ποσό αναφοράς των γεωργών αυτών διαιρέθηκε με ιδιαίτερα υψηλό αριθμό εκταρίων.

55 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το άρθρο 73α, παράγραφος 2α, του κανονισμού 796/2004 δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 137, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009.

56 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από τον κανονισμό 1122/2009, ο οποίος κατάργησε και αντικατέστησε τον κανονισμό 796/2004, που εφαρμόζεται ratione temporis στα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης, και ειδικότερα από την οικονομία του άρθρου 81 του κανονισμού αυτού.

57 Συγκεκριμένα, στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού, ο νομοθέτης της Ένωσης επισήμανε ρητώς ότι οι κανόνες που προβλέπουν οι δύο αυτές διατάξεις, δηλαδή, αντιστοίχως, ότι τα αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα αποδίδονται στο εθνικό απόθεμα και ότι η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης αναπροσαρμόζεται αν διαπιστωθεί ότι είναι υπέρμετρα υψηλή, εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 137 του κανονισμού 73/2009.

58 Αντιθέτως, το άρθρου 81, παράγραφος 3, του κανονισμού 1122/2009, το γράμμα του οποίου αντιστοιχεί προς εκείνο του άρθρου 73α, παράγραφος 2α, του κανονισμού 796/2004, δεν περιλαμβάνει καμία παραπομπή στο άρθρο 137 του κανονισμού 73/2009, οπότε η διάταξη αυτή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου.

59 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 73α, παράγραφος 2α, του κανονισμού 796/2004 έχει την έννοια ότι τα δικαιώματα ενίσχυσης ενός γεωργού πρέπει να υπολογιστούν εκ νέου όταν, στο πλαίσιο του αρχικού προσδιορισμού των δικαιωμάτων του ενίσχυσης, το ποσό αναφοράς του γεωργού αυτού διαιρέθηκε με ιδιαίτερα υψηλό αριθμό εκταρίων κατ' εφαρμογή της μεθόδου υπολογισμού της έκτασης των αγροτεμαχίων η οποία ίσχυε τότε στο οικείο κράτος μέλος. Το άρθρο 137 του κανονισμού 73/2009 δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση διορθώσεως δυνάμει του άρθρου 73α, παράγραφος 2α, του κανονισμού 796/2004.

Επί των δικαστικών εξόδων

60 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 73α, παράγραφος 2α, του κανονισμού (ΕΚ) 796/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαφοροποίησης και του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου που προβλέπονται από τους κανονισμούς του Συμβουλίου (ΕΚ) 1782/2003 και (ΕΚ) 73/2009, καθώς και για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 380/2009 της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2009, έχει την έννοια ότι τα δικαιώματα ενίσχυσης ενός γεωργού πρέπει να υπολογιστούν εκ νέου όταν, στο πλαίσιο του αρχικού προσδιορισμού των δικαιωμάτων του ενίσχυσης, το ποσό αναφοράς του γεωργού αυτού διαιρέθηκε με ιδιαίτερα υψηλό αριθμό εκταρίων κατ' εφαρμογή της μεθόδου υπολογισμού της έκτασης των αγροτεμαχίων η οποία ίσχυε τότε στο οικείο κράτος μέλος. Το άρθρο 137 του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 1290/2005, (ΕΚ) 247/2006, και (ΕΚ) 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003, δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση διορθώσεως δυνάμει του άρθρου 73α, παράγραφος 2α, του κανονισμού 796/2004.

(υπογραφές)